

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 360
din 19.08.2015

Dosar nr: 4/2015

Petiția nr: 23/05.01.2015

Petenți: D.C, D.C, P.B., C.N.D., C.L., M.G.S., M.R., A.G., I.A., M.M., A.N.A., M.L., N.P., L.B., C.M.S., S.D., R.N., M.T., B.D.I., A.G.S., C.G.B., S.G., D.S., B.S.P., M.L.L., C.H.D., D.N., A.L., M.C., C.G., G.T., Z.N.

Reclamați: Organismul intermediar regional pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane Regiunea Sud-Vest Oltenia, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Fondurilor Europene

Obiect: prevederile **O.U.G. nr. 107/2013**.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentului

- 1.1.1. D.C.
- 1.1.2. D.C.
- 1.1.3. P.B;
- 1.1.4. C.N.D.
- 1.1.5. C.L.
- 1.1.6. M.G.S.
- 1.1.7. M.R.
- 1.1.8. A.G.
- 1.1.9. I.A.
- 1.1.10. M.M.
- 1.1.11. A.N.A.
- 1.1.12. M.L.
- 1.1.13. N.P.
- 1.1.14. L.B.
- 1.1.15. C.M.S.
- 1.1.16. S.D.
- 1.1.17. R.N.
- 1.1.18. M.T.
- 1.1.19. B.D.I.

- 1.1.20. A.G.S.
- 1.1.21. C.G.B.;
- 1.1.22. S.G.
- 1.1.23. D.S.
- 1.1.24. B.S.P.
- 1.1.25. M.L.L.;
- 1.1.26. C.H.S.
- 1.1.27. D.N.
- 1.1.28. A.L.
- 1.1.29. M.C.;
- 1.1.30. C.G.;
- 1.1.31. G.T.;
- 1.1.32. Z.N..

I. 2. Numele și sediul reclamațiilor

1.2.1. Organismul intermediar regional pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane Regiunea Sud-Vest Oltenia, Str. Împăratul Traian nr. 5A, Craiova, județul Dolj;

1.2.2. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Str. Dem. I. Dobrescu nr. 2.4, sector 1, București;

1.2.3. Secretariatul General al Guvernului, Palatul Victoria, Piața Victoriei nr. 1, sector 1, București;

1.2.4. Ministerul Fondurilor Europene, Tower Center, Bd. Ion Mihalache nr. 15-17, sector 1, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenții consideră discriminatorii prevederile **O.U.G. nr. 107/2013**.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin **Adresa nr. 23/03.03.2015** (fila 10 din dosar) s-a solicitat petenților să-și completeze petiția conform prevederilor legale. S-a invocat din oficiu excepția de necompetență a C.N.C.D. privind acte normative cu caracter de lege.

3.3. Părțile au fost citate (filele 17-21 din dosar) pentru data de 02.06.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierea din 02.06.2015 s-a prezentat reprezentantul petenților.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petenților

4.1.1. Prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 23/05.01.2015** (filele 1-7 din dosar) petenții consideră discriminatorie prevederile **O.U.G. nr. 107/2013**.

4.1.2. Printr-o adresă e-mail, neînregistrată (filele 8-9 din dosar) petenții au desemnat un reprezentant.

4.1.3. Petenții au completat petiția prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 2477/06.04.2015** (filele 11-16 din dosar), arătând cine este reclamat. Au solicitat respingerea excepției de necompetență materială a C.N.C.D..

4.1.4. Prin concluzii (adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3818/08.06.2015**, filele 54-58 din dosar) petenții au menținut cele arătate anterior.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Al treilea reclamat, prin **Adresa nr. 15A/2407/CA/21.05.2015**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3632/26.05.2015** (filele 22-25 din dosar), a arătat următoarele aspecte relevante:

- invocă lipsa calității procesuale pasive;
- petenții nu au arătat o situație comparabilă față de care ar fi discriminate;
- C.N.C.D. nu poate cenzura prevederi legale.

4.2.2. Al doilea reclamat, prin **Adresa nr. 6919/29.05.2015**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3772/02.06.2015** (filele 26-27 din dosar), a arătat următoarele aspecte relevante:

- consideră că petenții nu s-au îndreptat împotriva lor;
- nu se opune admiterii petiției.

4.2.3. Printr-o nouă adresă (**Adresa nr. 7083/DGJ/DJC/29.05.2015**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3811/03.06.2015**, filele 28-35 din dosar, al doilea exemplar filele 47-53) al doilea reclamat revine și arată următoarele:

- solicită admiterea excepției de necompetență materială a C.N.C.D.;
- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive.

4.2.4. Al patrulea reclamat, prin **Adresa nr. 17195/29.05.2015**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3815/03.06.2015** (filele 36-41 din dosar, al doilea exemplar filele 42-46), a arătat că **O.U.G. nr. 107/2013** nu are prevederi discriminatorii.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că **O.U.G. nr. 107/2013** are prevederi prin care afectează salarizarea petenților. S-a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a C.N.C.D..

5.2. Colegiul director admite excepția, având în vedere **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale, care stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în

practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

În virtutea prevederilor art. 16 și art. 18 alin. 1 care stabilește: „Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării”, Colegiul director emite următorul

PUNCT DE VEDERE

P1. Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

P2. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

P3. Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.”). Comparabilitatea se analizează în raport cu dreptul invocat ca fiind restrâns sau înlăturat.

P4. Conform Curții Constituționale a României (ex. **Deciziile nr. 168/1998 și 294/2001**) situațiile deosebite în care se găsesc diferitele categorii de salariați determină soluții diferite ale legiuitorului în ceea ce privește salarizarea acestora, fără ca prin această soluție să se încalce principiul egalității, ce nu semnifică uniformitate. „Principiul egalității în drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, instituit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.” (**Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006 a Curții Constituționale**).

P5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele

contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996). CEDO a arătat totodată că marja de apreciere este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (**Zeman împotriva Austriei**, 29 iunie 2006).

P6. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director apreciază că acordarea diferitelor drepturi salariale pentru diferite categorii de persoane, chiar dacă există multe similitudini între cele două categorii de persoane, nu reprezintă diferențiere și prin consecință nici discriminare conform prevederilor art. 2 ale **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. cu privire la acte normative cu caracter de lege, conform **Deciziei nr. 997/2008** a Curții Constituționale;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

Data redactării: 19.08.2015

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István

Verificat SCSRP